

Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi
Eduskunta

Viite: HE 77/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi EU:n metsäkatoasetuksen velvoitteiden valvonnasta ja seuraamuksista sekä siihen liittyviksi laeiksi

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y. kiittää mahdollisuudesta kommentoida EU:n metsäkatoasetuksen toimeenpanoon liittyvää metsäkatolakia.

Viime päivien keskustelut Brysselissä ovat muuttaneet kokonaan käsityksen metsäkatoasetuksen toimeenpanosta.

- Suomen ei ole syytä edetä metsäkatoasetuksen toimeenpanossa ainakaan ennen ensi syksyä, kun komissio on antamassa esitystä asetuksen toimeenpanon siirtämisestä vuodelle eteenpäin.
- Tällä hetkellä ei ole tietoa, mitä muuta käsittelyn yhteydessä muutetaan. Vaihtoehtoja on useita. Hylätäänkö koko asetusta? Lisätäänkö kevennetyn tuotannon läpinäkyvyyden todentava nollariskiluokka järjestelmään? Mitä muita muutoksia asetukseen tehdään sen avaamisen yhteydessä?
- Toimeenpanoon ja sanktioihin voi tulla muutoksia asetuksen avaamisen yhteydessä.
- Valtioneuvoston tulee vetää esitys pois eduskunnan käsittelystä siihen asti, että komission uudet ehdotukset saadaan lainvoimaisiksi Brysselissä.

Metsäkatolain valmistelussa on pyritty käyttämään hallitusohjelman mukaisesti kaikki tarjolla oleva kansallinen liikkumavara. Tämä on varmasti jatkovalmistelussakin toimeenpanon kannattava periaate.

Edelleen on kehitettävää olemassa olevien tietojärjestelmien ja rekisterien hyödyntämistä, jotta toimijoille ei tule turhaa työtä ja kustannuksia. Tämä koskee niin metsänkäyttöilmoituksia kuin nautarekisterin hyödyntämistä luvituksen kautta. Sinällään on todettu, että tiedot ovat riittävät. On erikoista, että Suomi ei ole monen muun EU-maan tapaan avaamassa rekistereitä metsäomistajien ja kotieläintuotantoa harjoittavien viljelijöiden ilmoituksien pohjaksi.

Metsäkatoasetuksen tulkintaohjeisiin on sisällytetty poikkeuksia itse asetuksesta. Tällainen tulkinnoilla sisällön muuttaminen ei ole hyvän hallinnon mukaista. Asetuksessa ei ole valtuutusta komissiolle uusiin tulkintoihin. Kun asetusta avataan toimeenpanon siirron takia, muutkin muutokset olisi nyt saatava itse asetustekstin. Poikkeuksia on esitetty mm. maatalousraken- tamiseen, eläinten hyvinvointiin, ennallistamiseen, uusiutuvan energian tuotantoon...

Lakiesityksen perusteluissa esitetty ikimetsien määritelmä on edelleen tulkinnanvarainen. Iki- metsiä ei myöskään ole kartoitettu Suomessa, josta seuraa selkeä oikeusturvariski. Tarkoituk- seen on löydettävä yhteiskunnan rahoitus sekä ko. kohteiden kartoittamiseen että suojelukor- vauksiin.

Toimeenpanon lykkäminen vuodelle pitää käyttää ko. asioiden kuntoon saamiseen ja osaa- misen lisäämisen koko toimitusketjuissa.